

J E L E N K O R.

82. szám.

Pest, szerda october 12.

1836.

Foglalat: Magyarország. (kinevezés; kisdud-óv-intézet; gőzhajók octoberi hátralevő útai.) Ausztria. Anglia (O'Connell s' a' Times szerkesztői; Courier hangja a' spanyol ügyekben; részvény-bankok; kir. családi házassági törvény.) Franciaország (a' jour. de Paris nem kormányi lap többé; Nimesben zavargás; a' király útjai Neuillybe; a' kamarákról 's a' fr. akademia kétkedése 's a' t.) Portugália (az új alkotmány létre hozása 's az iránti érzelem Angliában) Spanyolország (Gomez seregei megveretnek 's Requema nem vétetett be) Schweiz. Török- és Oroszország. Németalföld. Amerika Gabonaár. Pénzkezel. Dunavizállítás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ö cs. fősége Ürményi József táblabíró 's Fejér vmegyének volt tiszti fő jegyzőjét cs. kamarássá méltóztatott kinevezni.

A' Kisdud-óv intézeteket Magyarországon terjesztő Egyesület választottsága örömmel jelenti, hogy mialatt a' részes tagoknak száma naponként növekszik, a' czélba vett példány-intézet épülete is szinte emelkedik, jövősz. József napig tökéletesen elkészülendő. El nem hallgathatja ez alkalommal igazgatójának m. Tolnai gróf Festetics Leo urnak hazafi adakozásával párosított fáradszatos buzgalmát; 's valamint ezért, úgy m. Tolnai gr. Festetics Erneszt, Rudolf, és Sándor uraknak abbéli szives részvételükért, mellyből az említett példány-intézet minél korábbi fölépülhetésére egyenkint külön 6500 darab égetett téglát ajándékoztak, szives köszönetet nyilvánít a' n. t. Közönség előtt. Ugyanezt jelenti mélt. gr. Wenkheim Ferencz urnak is, ki a' választottságnak felszólítására Bécsben a' képviselést elfogadni, 's XI számmal jegyzett ivére 100 aláírást szereznit sziveskedett. Ajánlkozottak kivüle aláírási ivért: XII t. Pígay Antal ur, Pesten, XIII tiszti. Tóth Mihály profess. ur Nógrád vármegyében, XIV. t. Kosuth Lajos hités ügyvéd, 's táblb. ur Pesten, XV. t. Dengeleghy Károly ur, mélt. gr. Károlyi nemzetség ügyésze 's t. b. Bereg vármegyében. XVI. t. Hengelmüller Mihály h. ügyvéd ur Pesten. XVII. t. Simon István h. ügyvéd ur Békés vármegyében, — XVIII. t. Keblövszky Lajos ur, m. gr. Andrássy György ur titoknokaközmör vgyében kiknél 6 évre mindig aláírhatni. Minthogy végre ezen ívek már 200 aláírásnál többel díszlenek, 's a' választottság ohajtása teljesülését a' példány-intézetnek jövő év elején történendő megnyitásával tökéletesen reményli, nehogy ennek igazgatása iránt külföldi kisdud-óvra szorúljunk, érdemes hazánkfiai közül mindazok, kik az igazgatóságot szabad lakással, 's 500 p. ft. évi fizetéssel elnyerni kívánják, a' szükséges ismeretek megszerzésére ujjlag serkentetnek. Költ Pesten f. e. october 2án a' nemz. Casinóban tartott t. választottsági ülésből. Kaeskovics Lajos, egyesületi titoknok.

Gőzhajók indulás - napjai oct. 2ik felében: Nádor Bécsből Pozsonyba indul 17 's 25ikén, Pozsonybul Pestre 18 's 26kán, Pestről Bécsbe 20 's 28kán; — Zrínyi Pestről Zimonyba és Drenkovára indul 19ikén, Drenkovábul Zimonyba 25ikén, Zimonybul Pestre 27ikén; — I. Ferencz Pestről Zimonyba és Drenkovára indul 27ikén, Drenkovábul Zimonyba 17ikén, Zimonybul Pestre 19ikén; — Argo Skela-Gladovábul Galaczra 19ikén, Galaczról Skela-Gladovára 26kán; — Pannonia Skela-Gladovábul Galaczra 27ikén; Galaczról Skela-Gladovára 18kán; — I. Ferdinánd Galaczról Konstantinápolyba 17ikén, onnét vissza 26kán; Maria-Dorothea Konstantinápolybul Smyrnába és vissza minden héten egyszer.

Egerben a' szüret f. h. 3kán vevé kezdetét. Az idő eleinte borús 's kissé könyező vala; de majd nyári napok kedveztek, hogy (valamint fagyvette szőlőhegyeinkről igen elmondhatni) a' sok puszta lomb és lom közül a' kevés fürtöket gazdáink minél előbb fölbengézhessék. Csak egy igen nagy rivacs (jégeső. grando) koppaszhatta volna meg így dús gerezdeiktől a' szőlőtöket, mint az idén megdermeszté a' mostoha majus hidege. Azért kinek egri bor kell, ha eddig nem vett, most vegyen, mert később, kivált az 1834kit, csalhatatlanul borsosabb áron lesz fizetni kénytelen.

A U S Z T R I A.

A' nagy ur részéről az ausztriai cs. kir. udvarhoz kinevezett követ Ferik Ahmed Fethi basa, Bécsben f. hónap 6kán tette ő cs. kir. főségénél első udvarlását, melly alkalommal bizomány-levelét átnyújtá. Utóbb császárné-királyné ő főségénél is udvarlásra bocsátott.

Báró Waldstätten vezér-örnagyt, Izachichnál a' török-bosnyákokkal történt utóbbi ütközet jeles vezérléseért, ő cs. kir. fősége, legfensőbb megelégtülése jeléül, az ausztriai császári Leopold-rend kis keresztjével méltóztatott megajándékozni.

A' jeni septemb. 23ki ülésben a' természetvizsgálok jövő 1837ki gyűlésök helyévé Prága városát határozták.

A N G L I A.

A' belgák királya sept. 21én ért Doverbe, hol Wellington hg. tette neki udvarlását, sept. 22én pedig a' király ismét hajóra szállott visszatérőleg.

Tauntonban bizonyos fényes reform lakomakor Sanford, a' megye egyik követe, világosan a' felsőház-javítás ellen szólott, 's minthogy e' beszéde a' hallgatók közt morgást okozott, nyilvánította, hogy parlamenti helyét ezennel a' választók rendelése alá bocsátja. Leader ellenben, Bridgevater követe, kereken a' felsőház javítására mellett szólott, de a' királyról valamennyi szónok nagy tisztelettel

beszélt. — Wicklowban a' fő sherif hitt vala össze hasonló gyülekezést, mellyben Fitzwilliam gróf indítványai elfogadtattak. A' hozott végzések roszalják a' lordok viseletét, 's támogatják az elvetett irlandi hatóság-törvényt. A' tizedekről is hathatos határozásokat tettek. —

Brougham lord még folyvást mezei lakán Broughamhallban tartózkodik. Egészsége sokkal jobb ugyan, de mind a' mellett jövő tavasz előtt még sem fog Londonba menni. —

O'Connell minap azt ígérte, hogy Lyndhurst lordról, ki az irlandiakat idegeneknek nevezé, életirási rajtot közlend; a' Times erre azzal fenyegetőzött, hogy, ha O'Connell Lyndhurst lord magányos életébe bocsátkozik, a' háboru szövétnekét Derrynane lakába (O'Connell hajlékába) lökendi, 's az egész O'Connell hadat lerajzolandja. "E' nyilatkozásra O'Connell választ bocsátott, melly példánya lehet az angol tollnak szidalmazási szempontban, melly tekintetben pedig az angol nyelv majd minden más nyelvet felülmul ezer alaku 's változatú darabosságával. "Természetesen, így ír O'Connell Barneshez és Baconhoz a' Times szerkesztőjéhez, nem szándékom gáncsoló szókkal vagdalnom olly teremtményeket, kik a' természettől olly annyira meg vagynak vetve, mint ti Barnes és Bacon. Gázságtok könnyen megvásárolható. Személyes czudarságból nincs benne több, mint a' mennyi általjában szükségés olly lényekre nézve, kik lelkeiket toll-általi gyilkolásra eladják, 's kik valóságos gyilkosok fognának lenni, ha olly időszakban élének, mellyben illy nemű czinkosok jutalma arányban állna azon bérről, mellyt ti más rútt tett által arattok, melly csak annyiban különbözik amattól hogy vért nem ont. Csak háromfélét akarok nektek most jelenteni: 1) hogy én mind saját nevemben, mind azokéban, kik "Derrynane és Dublini lakomban" vannak, valamint "az egész O'Connell had öreg 's fiatal" nevében teljes megvetéssel 's egész lelkemből daczolok veletek ronda gonoszlévőkkel. Mi engem személyesen illet, rám nézve teljes büntetlenséggel hazudhattok. Én sem törvényes sem egyéb eszközt nem fogok arra fordítani, hogy, a' mennyire engem érdekel, gátoljalak, vagy megtakoltassalak; sem annyira nem fogok lealacsonyulni, hogy csak egy betű hazugságot is, mellyt rólam irtok, megczáfoljam. Mi családomat illeti, azon tekintetben is hasonlólag daczolok veletek, hogy mutassatok csak egyetlenegy tettet elő, melly becsületjüket vagy emberségüket megtámadná. Ez Istennek hála! olly szeplőtlen mint közszeretettü. Dacz, harsány és haragos dacz legyen rátok sujtva nyomoru eszközök 's azokra is, kiknek béresei 's lekenyerezettei vagytok! 2) Mindeddig egy szóval sem kötelezém magamat arra, hogy Lyndhurst lord magányos életébe nem bocsátkozzom, de most azt mondom, hogy akkor, ha hitelesen nem győztök meg, hogy Lyndhurst semmi összekötésben nincs lapotok ama' czikkével, felkutatom 's kifürkészem minden körülményestül magányos életét. Adaz párt vagytok ti 's azon habzó düh, mellyel e' miatt engem 's enyéimet megtámadtatok, azon méltó gyanút gerjeszti, hogy a' mostani torypárt főnöke történetében "valami rohadtság van". Ha ez valóban úgy van, 's e' rohadás ollyan lenne, hogy képtelenné tenné őt valamely jeles politikai szerep-játszásra, akkor kötelességem, 's én szentül is teljesítendem azt, hogy saját, általatok hozzám intézett, fenyegetését toroljam meg. 3) Forbálásom (visszatorlásom) ne legyen tökéletlen. — Barnes és Bacon, bármí pipogya lependékek vagytok tulajdonképen, még is fényre tárandom saját történeteiteket, uraitok 's mestereiteket is nyomrul nyomra harcza bocsátkozzom. A' "nyár utolsó rózsája" (igy bémálták el WALTERt a' Times egyik fő tulajdonosát, mivel utolsó volt azok közt, ki Stanley pártjából a' reformeri padot elhagyta, 's tory zászlóhoz szegődött) ne álljon soha "egyedül viritva", 's mihelyt nektek tetszik, ingerlékeny társatokat saját saratokkal 's iszapotokkal fogjátok látni befelve.

Az alsóház által kinevezett biztosság tudósítása a' részvény-bankok állapotjáról közre tételt. A' Courier abban ujjlag erősítő látja, hogy nincs haszontalanabb, összeférhetlenebb 's mocskosabb akár a' kormányra akár a' közönségre nézve, mint a' részvény-bankokat tárgyazó törvény 's azok intézete és készüllete; 's hogy semmiben sem szükséges a' gyökeres javítás annyira, mint ebben. "Vagy folyvást ki kell magunkat tüznünk, úgy mond a' nevezett lap, rontó ingadozások szünetlen meg-megújulásának a' pénz mind mennyiségére mind értékére nézve; vagy egyedül az angol bankot kell fölhatalmaznunk, hogy olly papirospénzt adhasson ki, mellyet előmutatásakor azonnal ki kell fizetni. Valóban nem is képzeltetni nagyobb fonászatot, mint a' most létező angol 500 bankban színtanai pénzverő intézetet, 's valamennyit magányos társaságok által igazgatva, mellyek csak saját céljaik előmozdításával foglaltosak 's így 500 olly mihelyt megszenvedni, hol papirospénz készítettik, mint ezekben

Általában szükséges tehát, hogy ne 500, hanem csak egyetlen olly intézettel bírjunk, mely mind papírt, mind aranyat iktathasson forgásba 's minélelőbb készül el a közönség e' változásra, annál jobb és czélszerűbb. — John Bull, tory lap, szerint a belgák királya utolsó látogatása Angliában egyedül oda czélt, hogy Palmerton lordot egy Portugáliában fenyegető zendülés veszélyével ismeresse meg, mellyről a lordnak legtávolabb eszméje sem volt. —

A' Courier egy cikkelyt közöl fölvilágításul a' kir. családot illető házassági törvényről, mellyből az tetszik ki, hogy Victoria hgasszony férj-választása teljesen szabad, de csak bétöltött 25 évkorán tul. A' hgasszony azonban egybekelési szándékát tizenkét hónappal tartozik előbb megjelteni, mire a király további meg-egyezése többé nem szükséges. Csak a' parlament két házának van joga e' mondott idő alatt a' szándékolt összekelést helyben nem hagyni, melly esetben az nem történhetik meg. Több jeles törvénytudós ostromolja e' törvény megállhatóságát olly házasságra nézve, melly a' britt törvényhatóság körén tul köttetik. O'Connell még Irlandra nézve sem akarja elfogadni vagy értetni 's Klüber és Zachariá német közjog-tudósok (publicisták) megmutatták, hogy a' britt kir. családnak hannoverai viszonyira legkisebb befolyással sincsen. A' Courier még azt adja hozzá: remélhetni, hogy a' hgasszony a' nyolcz évet elvárandja, 's addig nem fog kívánczolni férjhez menni, akkor pedig választásához méltó férfival párosuland; ez esetben pedig, úgy hiszi e' lap, a' nagybritanniai parlament az ellen semmi kifogást sem teend.

Az Oest. Beobachter azt mondja az angol Courierről, hogy az egyzerre megmásvította eddigi nyelvét a' spanyol ügyekre nézve, 's most, mióta a' királyné baráti d. Carloshoz szegődtek, a' négyes szövetség ereje is megszűnt, minthogy többé nem arról van szó: támogattassék e' királyné? hanem arról, hogy Spanyolországban most ama két nagy politikai elv küzd egymással, melly a' két politikai párt képviselője; már pedig sem Anglia sem Franciaország soha magukra nem vállalták azon kötelezést, hogy bármilly politikai pártot támogassanak Spanyolországban. A' négyes szövetséget azért kötötték, hogy a' királyné támogattassék, 's olly kormány felállása biztosíttassék, melly nyugalmas úton javításokat tehessen. E' czél nincs elérve 's egy európai statusférfi sem tudhatta, hogy a' spanyol kormány legszükségűbb elágazásai olly romlott, hogy magát föl nem bírja tartani. Világos tehát, hogy Anglia és Franciaország jóakaró szándékai Spanyolországra nézve nincsenek elérve 's hogy nem érheti őket gáncs, ha minden legkisebb további közbenjárás nélkül a' spanyol pártokra hagyják a' megkezdett harc bevégezését, mikép t. i. azt azok magok közt elintézni képesek.

Ezen cikkely oda mutat, mit már egy párisi levelező 's a' la Paix érintett vala, hogy t. i. Lajos-Fülöp az 1812ki alkotmány ellen szándékozik beavatkozni. 'S mivel az angol kabinet ezt meg nem engedheti, nehogy az angol segédsereg ürügyül szolgáljon a' francia beavatkozásra, inkább oda törekszik a' dolgot vinni, hogy inkább magok végezzék a' politikai pártok elkezdett harcukat, mint a' francziák a' constitutio ellen léphessenek spanyol földre.

A' kormány hajókat készített. A' tory lapok hírdelmeként e' készüllet Portugália számára történik, hová az angol követhez olly értelmű utasítások is mentek volna már, hogy az angol kormány ellenzi az 1812ki alkotmány elfogadását, melly a' kir. hatalmat szerfölött korlátozza, 's a' népölség elvét a' legszorosabb következősséggel valósítja. — A' dublini kézműves egyesület gyűlésében világosan roszták, hogy minap O'Connell némi gyűlésben kikelt O'Connell ellen; 's azt állították, hogy O'Connell folyvást határtalan bizodalmit bírja valamennyi szabadelmű kézművesnek. — Beaumont, az olly igen nagy befolyásu parlamenttag, ki tavaly némi okért meghasonlott vala O'Connellal, az idén 100 font sterlinget küldé hozzá az „irlandi adóra,“ egyszersmind bizonyítá, hogy Northumberland megye, mellyben Beaumont jószágokat bír, Irland követeléseit támogatni fogja. — Brightonben a' kir. lakban olly változások történnek, hogy abba több vendéget lehessen fogadni 's a' vendégek ne kényteleníttessenek vendégházakba szállani meg. Kent 's Victoria hgasszonyon kívül a' kir. család Brightonben töltendő a' telet.

A' tömérdek óriás alakú, de már nem „nagy“ Times sept. 15én tul 5 penceért fog megjelenni (nem 7ért). A' Standard is jelenti, hogy az ujsági bélyégár leszálltatása következtében ivétől 4 penceről íre, aránylag olcsóbban fogja lapját ezentul kiadni. A' többi lap sem késik e' példát követni. Olly ujságnál, p o. melly napoként egy ívet ad, a' bélyégár miatti különység 1 évre 4 font sterling, 11. shilling és 3. pence (40 's néhány pengő forint).

F R A N C Z I A Ö R S Z Á G.

A' j de Paris sept. 6a óta nem kap többé semmi segélyt a' ministeriumtól, de bezzeg azóta nem is dicsérgeti a' kormány menetét, sőt mi több, a' volt ministerium pártját védelmezi. Különösen Thiersre nézve, kiról, mi a' ministerségből történt elbocsátását illeti, mindentéle tarka hír szárnyalt, azt mondja, hogy a' király, kegyelem 's jó-akarás, tisztelet és sajnálkozás legcsalhatlanabb bizonyosági közt bocsátá el; mi a' királytól, úgymond, igen is természetes, mert ő a' tett szolgálatokért hálás szokott lenni, a' netán jövedőben teendőket pedig előleg is helyesen tudja méltatni. — A' Courier Français szerint kabineti tanácskozás után elhatározatotott: hogy a' külügyi minister azt felelje a' schweizi szövetséggyűlésnek, mikép a' francia kormány a' biztosság tudósítását Conseil ügyében Franciaország és követe sérelmének tekintí, 's a' szövetséggyűléstől illó elégtételt kívánni fog, mi-

helyt meg lesz győződve, mi hibás tudósításon épül ezen értesítés. 'S a' minister még hozzá fogja tenni, hogy a' kormány ezen elégtétel módjáról semmit sem szándékozik határozni, hanem csupán a' szomszéd barát status bölcseségére és józan érzelmére bízandja ezt. —

Minthogy közönségesen tudták, hogy a' j. de Paris mint eddigi kormánylap, a' kormánytól segédképen hónaponként nyert 12 ezer frankot többé nem fogja megkapni, azt hitték, hogy a' lap maga is megszűnend. Most azonban a' szerkesztőség azt jelenti, hogy a' Journal de Paris ezentul is folyvást meg fog jelenni. Hir szerint új ministeri lap indul meg e' czím alatt: le Nouvelliste, mellynek fő szerkesztője Malitourne leend. — A' National által Armand Carrel emlékére nyitott aláírás már 12,260 frankra megyen. — A' király a' compiegnei táborba utazott, mit közönségesen igen javálnak, mert ki fog ez alkalommal tetszeni: való e' mindazon hir, mellyet a' sereg s altisztek eléggületlen szelleméről pengettek. A' királyt a' táborban bízhatólag jól, sőt talán még lelkesüléssel is fogják fogadni. — A' brüsseli lapokban olvashatni: „Don Juan Hernandez Parisba kinevezett spanyol követségi titoknok, melly hivatalt mintegy két év előtt hagyá el Brüsszelben, ugyanitt Havannah-cigarrót árult egy házban, Montagne de la Cour-utczában. — A' National szerint az új ministeri lap nem Nouvelliste, hanem „la Charte de 1830“ czím alatt fog kiadatni, 's megjelenése ideje oct. 1je leszen. — A' párisi hírlap-írók folyvást czivakodnak egymással. —

A' Siècle lap meghatározott dolognak mondja, hogy a' kamrát el fogják oszlatni, 's hogy ezt nem Guizot hanem Molé sürgeti főleg a' kabinetben. — Az alatt, míg több oldalról mind párisi lapok, mind a' délszaki francia tudósítások jelentgetik, hogy a' francia segédsereg számára Spanyolországban a' francia kormány által összeharancsolt segédesapatok szétboacsátatnak, Strassburgból azt írják, hogy Spanyolország számára a' katonafogadás ott még most is folyvást tart. — Nismesben a' selyem-munkások közt némi kis zenebona támadt, minek az volt ezéja, hogy magas munkabért csikarjanak ki a' gyártóktul. Fenyegetések is történtek néhány gyárbirtokos, 's azon munkások ellen, kik nyugalmasan viselték magukat; de a' rendőség jókora közbenjárulta mind ezen rakoncátlanságnak hamar véget vete. — Valamellyik doctrinaire lap el akarja hitetni, hogy a' kormány hajlandó a' Napoleon családját kizáró szoros törvényt enyhíteni 's tagjainak bizonyos kötelezések 's biztosítékok mellett megadni ismét a' francia polgári jogot. Valamelly külhatalom, mellyet azonban nem neveznek meg, sürgeti e' dolgot a' francia kormánynál főleg.

Számos kisérten kívül, melly Lajos-Fülöp kocsiját környezi, az egész uton Páristól Neuillyig közönlent még hajduság is van felállítva, 's hatósági testőrök 's rendőrségi ügyviselők polgári köntösben 's lovon járkálnak egyik hajdu-csapatól a' másikhoz tetteve, mintha nem is ösmernék azt 's menetközben váltogatnak vele jelszót. Még mind e' bátorsági rendszabály sem látszik elégnék, mert Lajos-Fülöp mindennap más más uton vagy vonalon kocsiz Neuillybe. — Napoleon testvére 's Murat özvegye septemb. 18kán ért Parisba. A' Messenger szerint Marseillebe (a' francia partra) kiszálltakor elérzékenyülése örömkönynyekre olvasztá, hogy huszonkét eszt. számkivetés után Franciaország levegőjét szerencsés szíhatni ujra. — Az Algierba költözés 's település főkép a' francia délszaktól igen szaporul, de sok máltai, majorcai 's néhány spanyol és portugál is ment oda gyarmatozni. Kötönőleg munkás az oda vándorlottak közt a' földmívelő németység, főleg ha valami töképenzecskeket viszen magával oda, mellynek gyámolításával a' mostoha évszakot 's kivált az éjszakra beköltözőre nézve olly veszélyes járvány lázt képes legyen kiállani.

A' Moniteur közli azon kereskedési és hajózási alkut, melly Franciaország és Mecklenburg-Schwerin hgasszág közt 20 évre kötött, 's mellynél fogva a' két nemzet hajói kölcsönös egyenlőséggel bírandnak. A' Courier e' szerződésben azon sarkalatos alak-hibát találja, hogy a' kamrák helybenbajása nincs fenntartva benne, a' Gazette meg arra figyelmeztet, hogy a' szerződés e' szókkal kezdődik: „sz háromság nevében.“ Mi, úgymond egyenesen ellenzendülési tanubizonyosság.

A' Chronique de Paris, a' kabinet több tagjaival szoros kapcsolatban álló lap, nem rég következő sorokat közölt: „Mi nem igen kedveljük d. Carlost, de ki tagadhatja, hogy a' republicával szemközt ő Spanyolországban a' monarchiai rendszer üdvének 's a' rendnek elve 's nélküle amaz országban nincsen szabályos kormány többé. Mennyi jót lehetett vala eszközölni, ha hozzá közeltettek 's trón-foglalási föltétel alatt biztosítékokat kívántak volna tőle a' szabadságért! Riego barátihoz semmi esetre sem kell követet küldeni, 's inkább be kell várni az eseményeket. Európa szemesebb; álljunk hozzá. — A' republica 's don Carlos közt a' titkos társaságok 's királyi önkéntesek közt nem lehet kétes a' választás. —

A' tudományok párisi akadémiaja furesa pénzzavarba jutott most, nem tudja t. i. elhatározni: mit csináljon egy, évenként 36 ezer frankra menő, jövedelmi ágával. A' dolog ebben áll: Goebert Napoleon egy fiatal gazdag, nemzetségre gyanakodván, hogy ez vagyianának magához kaparáthata miatt halálát kívánja, tavaly elhunytá előtt végintézetében 12 bretagnei majorját haszonbérlejinék hagyá azon kötelezés mellett, hogy gyermekeiket olvasni 's írni tanítsák, 36 ezer franknyi évenkénti jövedelmet pedig a' tudomá-

nyos akademiának, hogy e' mennyiség felét azaz 18 ezer frankot Franciaország legjobb történetírójának, másik hasonfelét (szinte 1 Sezer frankot) pedig Franciaország legjobb szónokának juttassa. A' nemzetségpörrel akarja megsemmíteni e' végintézetet, de a' bíróság ítélete azt törvényesnek nyilatkoztatta. Mivel pedig a' hagyománytevő (végintéző) a' jutalom-felosztásmód közelebbi körülményeit nem határozta meg, most az Akadémia legnagyobb zavarban van: miképen rendelkezék a' hagyományról. A' hagyomány oda-ítélhetése miatt természetesen concursust (verseny-csődülést) volna szükség indítania Franciaország legjobban szerkesztendő történetre 's minthogy e' munka legalább 50 kötetre terjedne, kérdés: mily határidőt szabjon a' munka-szerkesztésre? 'S ki fog talán egy fél emberkorig tartó szakadatlan munkához fogni kétes siker mellett, attól 's méltán tartván, hogy végre is ingyen 's hasztalanul dolgozott illy óriás műven? Hiedelem szerint az Akadémia el fog térni a' végintézet betűszerinti rendeletétől 's csak józan értelmi célját teljesítendő annak.

A' Nationalban Toulonból sept. 22-ről azt írják, hogy tetemes sereg-erősítés szállítatik hajóra Algierba, 's ezen osztályoknak 14 nap múlva együtt kell lenniök, mivel a' constantinei expedíciót még ez őszön végre akarják hajtani. — A' Journ. du Havre sept. 26-ról említi, hogy eddig csupán a' gyarmati partokon mutatkozott martalóc (rabló) hajók most az európai tengereken is jelentkeznek már, hol pedig olly bátorságban hívék magokat az emberek tőlük, hogy a' stathajók részről legkisebb felvigyázás sem vala már ellenök. — Delessert a' rendőrségben egy rendőrbiztos feljebb határozásig felfüggeszte hivatalától, egyik segédét pedig, mert ez utóbbi bizonyos holttest szemrevételezésénél egy pár függőt, egy gyűrűt, 's erszényt tulajdonított el magának, letette. A' rendőrbiztos t. i. tudósított egy kézműves szomszédja által, hogy annak nője néhány nap óta eltűnt 's fölszóllított, hogy a' helyszínére menjen kinyomozni a' dolgot. A' kézműves, midőn a' rendőrséget jöni látta, az ablakon keresztül megszökött, de előhozta, 's szállásán az asszonynak már rothadásba indult holttestét találták, honnan erős gyanu támadt, hogy férje ölte meg őt. A' férj pedig öngyilkosságot állított, melyet együtt mindketten egymáson szándéklottak elkövetni szengőz által, de melly alkalommal ő véletlenül megmaradt. A' törvényes vizsgálatkor kisért, hogy a' biztos segéd a' fenmondott tárgyakat régi szokás ürügye alatt magához vette 's eladta; kisért az is, hogy a' függök egyike erőszakosan be volt horpasztva, 's ennél fogva illy fontos jelentésű körülmény a' nyomozásra nézve mindaddig titokban maradt, mivel a' rendőrbiztos jegyzőkönyvében sem a' függőről, sem gyűrűről sem erszényről legkisebb említést sem tett, segéde pedig, midőn a' törvényszék elnöke tolvajságról kezdve beszélni, 's arra szólta fel, hogy a' függőket hozza elő, egy olly pár függőt adott elő, mellyről később bebizonyult, hogy nem ugyanazok voltak, mellyeket a' meggyilkolt viselt.

P O R T U G Á L I A.

Lissabonból sept. 11-kéről a' Times levelezője ezeket közli (körülmenyesb fölvilágításul a' mult számunkban közölt portugáli hírekre). A' ministerium végre teljes. Gr. Lumiares az elnök 's egy úttal hadminisiter, Manoel da Silva Passos belügyi, Lopez Weira igazsági és egyházi, Sa da Bandiera finansi és ideiglen külügyi és Antonio Cesar de Vasconcellos Correa tengerészeti minisiterek. Lumiares és Passos nyilván kimondák, hogy a' mostani kormány-rendszer épen nem egyezik meg saját gondolkozásokkal, 's a' hivatalt csupán a' köz jó miatt fogadják el. Mivel az őik vadász-erzed, — d Pedronak egykor annyira kedves erzedre, melly d. Miguel ellen mindig a' legvitézesebb vala — továbbá a' 2ik gyalog és 4ik lovag-erzed is a' fölkelte nemzetörséghez csatlakozott, ezen egyesült katonai erő sept. 10-ikén délután a' Necessidades-palotát körülfogta; mire Lumiares és Sa Bandiera egy decretumot terjesztének elő a' királynénak aláírás végett. A' királyné vonakodott ezt aláírni, mert a' decretum többi közt azt is mondá, hogy ő fölsége szabad akaratjából fogadta el az 1820iki alkotmányt, mi egyébiránt nem vala igaz; a' mondott minisiterek azonban sürgeték, hozzá tevén hogy különben ő fölsége élete fogrna kérdésben. E' jelenésnek tanúji voltak a' külföldi követek, kik közül az angol, lord Howald de Walden a' többiek értelmével ünnepelesen ellenmondott azon erőszakos bánásnak, mellyel a' királynét az aláírásra kényszeríték. Nem használt semmi, 's az aláírásnak meg kelle történni. Ezen egész idő alatt, a' mondott külföldi követek is fogva voltak a' palotában, mert sem be sem ki nem eresztettek senkit, valamíg a' királyné aláírása meg nem történt. A' nemzetörség fő tisztei közül csak három, Cunha, Moraens és Bastos von részt a' fölkelésben. Miután a' külső követek a' királakból haza mentek, gróf Lavradio heves szemrehányásokkal támadta meg Lumiarest követett viseletjeért, nyomorult embernek 's a' portugáli nép szégyenének nevezte őt szemben. — Howard de Walden ajánlást tön a' királynénak Hasting hajóval, melly parancsára készen állana, de ő fölsége az ajánlást nem fogadta el, kivált miután Ficalho marquisé azon kérdésére: vajjon illy lépés után a' trónt biztosítá é egyszersmind követ ur a' királyné számára? — a' követ azt felelé: „ő illy felelősséget nem vállalhat magára, ő csak menedéket 's védelmet ígér.“ — Midőn más nap Gage angol admirál három hadi hajót rendelt közelíteni Belem-kastélyhoz, mi a' népben azon gyanút támasztá, hogy ő fölsége szökni készül, Sa da Bandiera azonnal összegyűjté a' katonaságot, 's délután

5 órakor ő fölsége kényszerítve lön fegyveres nép közt menni a' helyhatósági épületbe 's ott a' nép előtt nyilván megeskünni az 1820iki alkotmányra. E' menet közben a' királyné, mint többen látták, keserű könnyeket sirt, 's Ferdinand hg. (a' férje) igen leverettnék látszott. A' nép kin a' piaczon látni akará a' királyné aláírását 's nem nyugodott meg, miglen valaki a' palota erkélyére lépén, onnét egy darab papírt mutatott elő azon bizonyítással, hogy ott áll rajta a' királyné saját keze írása; mire aztán a' nép csakugyan szét oszlott. Következett éjjel a' palota 's királyi istállók kapuit örök foglalák el, azon parancsal, hogy senkit se bocsássanak ki, se meg ne engedjék, hogy a' palotába lovak vitessenek. Ferdinand hg. segédje csakugyan ki akara jöni a' palotából, de föltartóztatták. — Ki pénz dolgában leguunkash eszközlője vala ezen fölkelésnek, egy gazdag dohány-haszonbérő Jose Ferreira Pinto Bastos; köz értelműnek nem mondhatni különben e' fölkelést, mert az előkelők még az ellenző pártiak közül is, határozottan rosztalák az eseményt 's elszántan ellene nyilatkoztak. Az új ministerium az országos hivatalokat mindenütt új emberekkel tölti meg; Soares Saldeira, ki sept. 9-ike éjjelén a' fölkelőket vezérelte, lissaboni, Belhozo da Cruz pedig portoi polgári kormányzóvá nevezetett ki. Oporto és Villafranca, Almeida 's más sok hely azonnal a' fő város példája után, kikialtotta az 1820iki alkotmányt. A' királynét annyira megzavarák e' történetek, hogy azok óta folyvást beteges. A' nép pedig az utcákon üldözi azon személyeket, kik feje kalapot viselnek, — mert ez a' mondott alkotmánytoli idegenkedést jelenti.

Angliában a' portugáli ügyek legujabb változtát a' sajtók nem olly kedvező javalattal fogadják, mint a' spanyol fordulatot, ámbár a' két történet igen rokon 's atyafi egymással, a' két alkotmány úgy szólván testvér, legalább mind a' kettőnek ugyanazon elvek valának szülői. Körülbelül a' hirlapok kifejezései illy szintűek: A' mi Spanyolországban „a' nép kívánata“ 's „az ország üdvössége“ gyanánt történt, az Portugáliában nem egyéb vala mint „rendetlen mozgalom“ mint „az aljas nép 's katonaság pillanatnyi győzödelme.“ Madridban jól tették, hogy az 1812iki alkotmányt kikialtatták, mert Isturizt és Galianot nem leheté másképp elhajtani, 's Villiers (az angol követ) megütközött ugyan eleinte kevésbé a' dolgon, de majd csak hamar kibékült; Portugáliában azonban lord Howardnak (az angol követnek) protestálni kellett azon erőszak ellen, mellyet d. Marián elkövettek, 's az angol admirálnak hadi állásba kelle magát helyezni az új ministerium ne talántáni merészletéi ellen. D. Pedro alkotmánya, mellyhez Anglia ünnepelesen hozzájárulását adta, különben is több szabadságot engedett a' népnek, mint Spanyolországban VII. Ferdinand özvegyének estatuto realja. — A' M. Chronicle levelezője nem tagadja, hogy a' lissaboni ministerium kilátásai nem igen kedvezők. Négy párt az, ugymond a' levelező, melly a' dolgok legujabb változását eszközlötte. Először azok, kik egyedül csak minister-változást ohajtottak 's illy gondolkozásuknál fogva mint legkészségsesb eszközök vonattak az újítás rég kidolgozott tervébe. Másodsor azok, kik vaólsággal demokratái kormány-alakot ohajtottak, 's kik illy formán az alkotmányt, mint gondolkozásuk szerint monarchiai alakban republicai intézvényekre legkönnyebben segitőt, elfogadák. Harmadsor azok, kik Portugáliának spanyolországgal szövetséges egyesületére törnek 's az új alkotványban lépést találták közelíteni azon régi föltételhez, hogy egykor a' monarchiát megdöntvén a' két országot szövetséges republicává alakítsák. Végre a' migueliek, vagy sajátában az absolut-pártiak, kik a' jelen eseményt, mint anarchiához közelítést tekintvén, újra föllobbana bennök a' remény korlátlan igazgatást eszközölni. — September 10-ike éjjelén egész Lissabon kívülálva ragyogott a' nép-győzödelme tisztelettel.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Requenna bevételéről a' Phare híresztelése, mint illy részrehajló lapnál előre föltenni leheté, ujjabb híteles tudósítások szerint egészen alaptalannak bizonyult. — A' sok színű journal des Débats azonban, melly a' föntebbi hírrel legelőször kezdé nyargalni, szükségességnek ítélte a' mentegetést. „A' mi sympathiánk, ugymond, a' spanyol ügyek iránt, sem nem gyanus, sem nem kétszínű; mi aként közöljük a' híreket a' mint jönek, 's a' történeteket nem módosíthatjuk. Nem csak a' határszéli lapok, de maga egész Madrid is hitte sept. 17-ikén Requenna bevételét, elannyira, hogy a' követségek 's ministerium már lépéseket tevének a' fővárost azonnal odahagyni, mihelyest t. i. a' veszély bizonyosabb lesz. Ha a' spanyol ügyek rendes folyamban 's nem így szakadozva mennének, ha Spanyolországban jól rendezett társas hatalom létezne, ha a' nemzet a' két párt egyike vagy másikához elhatározottan szítana 's nem egy lomha tömeg volna, mellyet két ellenkező tulságu szilaj 's szenvedhetlen, csekély számú kisebbszám (minoritas) jobbra balra kénye szerint hány vet: koránsem lenne az ember kitéve illy folytonos csalatásoknak. De így, Spanyolországban sem a' dolgok sem az emberek nincsenek logikai járásban; a' minisiterek mellék-tekinetek után kapkodnak 's elv semmit sem nyom előtük nyilvános ügyekben; a' kormánynak gyalázatos kinszerítések miatt örökké alkudoznia engednie kell; szóval egy illy országban nem számíthatni soha valami bizonyosra 's kész az ember ollyan dolgok történetére is, mellyek más országokban talán élet vagy halál-hozóknak tekintethetnének.“ A' Jour. des Débats-t ezen komolyabb kifakadásra nem kevésbé határozható talán azon ujjabb körülmény is, minélfogvást a' carlositák nem csak hogy Requennát

nem foglalák el, de a kormányhoz telegraph által jutott tudósítás szerint, a christinók által sept 21ikén Villalobredo körül annyira megverettek, hogy csupán a foglyok száma 1360ra megy, s 2 csekély álguyokat is elveszték. Ezen álguyokkal ok sept. 13kán csakugyan ostromlották Requennát, de a város elég erős, bástyái nagyok s tömve álguyokkal, melly segéd eszköz mellett sok ideig ki lehetett volna komolyabb ostromot is állani. A carlosiak első megtámadás után azonnal átlátták a sikertelen erőködést és szándékjokkal egészen fölhagyván visszavonulóban voltak, midőn Villalobredonál Alaix general megtámadta őket s rajtuk a fenmondott győzdelmet nyerte. Megváltik azonban még e hir hitelessége is. A kormány Madridban e hirt azonnal tudatá a néppel a Gaceta egy renkiüli kiadásában, hozzá tevén, hogy minden pillanatban várja magától a győztes vezértől érkezendő tudósítást. — Rodil, hosszas készülétek után, sept. 20ikán végre kiindult Madridból. Ő ugy látszik, mond a jour. des Débats, meggyőződni kezd arról, hogy jelen körülmények közt legelső a hadseregnek ujdón szerkesztése; ez pedig egész szorgalmát megkivánja, ennél fogva az éjszaki sereg fő vezérségéről lemondott s maga helyett gen. Esparterrot nevezteté ki, ki egy úttal Navarrában al-királyá, a baski tartományokban pedig fő kapitányá is rendeltetett. Ő illy formán a fölkelt tartományokban mintegy dictatorul van küldve. — Madridban a kormány folyvást a decretumok számtalanságában úzi munkásságát; nehéz e határozatokban valami érdeket találni s talán inkább csak arra számítvák, hogy a közönség a dolgok igazi állását ne foghassa föl s por legyen szemébe szórva. Többi közt egyik rendelet az igazság-ministerium ujdón alakítását tárgyzza; s nincs benne semmi új, mint csak hogy új hivatalok s méltóságok jussanak az alkotmány követőinek jutalomkép kioszthatók. A kívándorlottak jószágira zárt vető rendelet is mindinkább rozsalásra talál. —

Gen. Alaix hivatalos tudósítását a villalobredoi útközetről, Madridban sept. 22ikén már valósággal közlé a Gaceta. Gomez, Serrador és Quilez voltak az ellenség vezérei, összes erejük pedig 11 zászlóalj gyalogság és 800 főnyi lovaság. Alaix a győzdelem sikerét leginkább Leon huszár ezredesnek tulajdonítja, ki az ellenség lovaságát zavarba hozta. Az útközet egyébiránt rövid volt s nem vérengző, de annál nyereségesebb, mert az ellenség 1275 foglyot, nagy mennyiségű pogyászt, öszvéreket, nyomtatási készüléket s a t. vesztett. A foglyok közt 55 tiszt találkozik. A christinók vesztesége csupán 4 holt és 61 sebesült. Alaix, mint jelenté, az ellenséget folyvást úzi.

O R O S Z O R S Z Á G.

Tiflisben egy hírlapot vala szándék alapítani. E tekintetben a czár a belminister előadására e hírlap szabályzatára nézve megparancsolá, hogy elsőben is az ujság czíme: „Kaukazon-tuli hírnök“ legyen, azután pedig orosz nyelven jelenjen meg az idegen s több nyelvű népek közt. Mivel azonban a szerkesztő így hihetőleg csak önmagának fogna írni, egy úttal jónak találtatott, hogy a nevezett lap grusiai, örmény s tatár nyelvekre is fordítassék, s kiadassék. — A j. de St. Petersburg sept. 21én ismét közöl egy orvosi hírleményt, mellyből kitetszik, hogy a czár egészsége már teljesen helyre állott, minthogy mind a fájdalom megszűnt, mind a daganat elmult. —

A belministerség lapja szerint az egész eurpai Oroszország összes népessége 87,257 négyszögmérföldön 47,592,427 lélekre megyen, ázsiai Oroszországa pedig, természetesen sokkal nagyobb területen 1,827,935. A legnépesebb orosz kormány-kerület Európában Kursk, hol 2892 ember jut egy négyszög mérföldre; leggyéresebb népességű Archangel, hol csak 15, és Astrachan, hol 25 ember jut egy négyszög mérföldre; Sz. Pétervár-kerületben 716; Moszkva-kerületben, pedig 2255. Az öt ázsiai kerület közt Jenisei a legpusztább, mert itt 58,371 négyszög mérföldre csak 193,486 ember jut, s így mintegy 3 ember élven egy négyszög mérföldön, ott dúdolva s minden villongás nélkül megférhetnek. —

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Boszniában a már annyiszor kiütött zendülés, melly gyakran rabló beütésekkel is volt a határszéleken összekötve, szerencsésen legyőzetett az által, hogy Ali Fidaich basát a lázadók főnökét teljesen megverték. — Konstantinápolyi tudósítások szerint Iphigenia francia fregát, mellynek födelén Joinville kir. hg utaz mint hajóhadnagy, sept. 7én Smyrnába érkezett. Ő kir. magassága csupán a francia főconsul látogatását fogadá el, s annak kíséretében azonnal megszemlélte a bazárokat, valamint Burnabatot, de mindenütt a legszorosabb ismételtségben. Nem tudták: meddig fog a hg Smyrnában mulatni; de úgy beszélték, hogy Iphigenia Syriát is meglátogatandja, s csak azután fog onnan Toulonba visszatérni. Challaye a francia fő consul sept. 12én a hg tiszteletére táncmulatságot akart adni, s erre az egész smyrnai társaságot meghíni. Konstantinápolyban az utolsó, september 14kén tudósítások szerint, az egészségi állapotban semmi változás sem történt; Drinápolyban ellenben a dögmirigy olly annyira elterjedt, hogy az utolsó, september 10diki hírek következtében, naponként száz embert ragad meg, de nem mondatik, mennyi hal meg Lenne. Őst. Beob.

Bizonyolják, hogy a főhely elnökét bizodalmas úton tudósították az új francia ministerium érzelmeiről Schweiz iránt. Lajos-Fülöp t. i. Tschau schweizi ügyviselő által a fenforgó körülmények iránt megelégtülésére fölvilágosítottván, igen hihető, hogy a meghasonlások a francia kabinet, s a schweizi szövetséggyűlés közt békesen s barátságosan fognak eligazittatni. — Wahl testvérek ügye, melly annyi alkalmatlanságot okozott mind Schweiznak mind Franciaországnak, teljesen el van intézve. Wahl testvérek t. i. a lefizetett 25 ezer frank kárpótlásért a cantonnak átengedik Bazelvidékben vett ingatlan jószágjokat. Azonban e dolognak más következtelése is lett. A bazelvidéki Volksblatt szerint t. i. nem rég Keszler, alsatai baromkereskedő három ökröt vétete a falun, Franciaországba hajtatási szándékkal, mit egy zsidó szolgára bízott, de Liestalban elfogták a zsidót, s elvették tőle a három darab marhát, bizonyos 1817diki marztius 22diki törvényre hivatkozván, mellynél fogva zsidónak a marha kereskedés tilos, s midőn másnap Liestalban Keszler (nem zsidó) személyesen nyilvánítá, hogy e zsidó csak szolgálja, s Keszler megbízatából, Keszler számára vevő a marhákat, akkor adták ki ezeket neki nagy nehezen, miután 90 schweizi frankot fizetett birságul. —

Schweizi lapok közlik a Montebello hg által ama híres biztossági tudósításra válaszul a főhelynek benyújtott jegyzéket. Ez igen fontos mind tartalmára, mind a következtelményre nézve. Elsőben hosszan értekezik M. hg Franciaország állásáról Schweizhoz, azután Schweiz állapotjáról, s névszerint bővecskén kiereszkedik Schweizban az idegen menekvők által okozott zavarokról s azt veti Schweiz szemére, hogy a kormányt most e szökevények intézik, mivel olly férfiak kezébe jutott az, kikre ezen idegen bujdosóknak nagy s elhatározó befolyásuk van. Végül említi Conseil doltgát is, s e tekintetben azt állítja, hogy ezen egész Conseil-féle ügy csupa koholmány, s az által, hogy a főhely a biztosság híres tudósítását elfogadá, mind Franciaország kormányát, mind magát a fr. nemzetet is megsértette, minél fogva ezennel arra szólítja föl a jegyzékben Schweizot, húzná ama tudósítást vissza, s adna elégtételt. —

A Bernben megjelenő Allg. Schweiz. Zeit. nagy jajveszék-lés közt azt mondja, hogy most, ha elég idején korán a respublica nem kiáltatik ki Párisban, Schweiz megalázás nélkül a bajból ki nem fog vergődhetni, hasonlag Wahl testvérek ügye végéhez, mellyben szintegy Schweiz vala kénytelen engedni. —

N E M E T A L F Ö L D.

Sept. 21 éjjelen Amsterdámot nagy tűzveszély érte. Egy kávéházban támadt az, melly egészen leégett és szomszédjában több épület. Egy festő s egy 11 eszt. gyermek tűzben lelé halálát s több oltó is megsebesült.

A M E R I K A.

Már említettük, hogy Para várost a lázítóktól ismét visszavették, kik a benszülött s idegen lakosokat a legnagyobb kegyetlenséggel sanyargatták. A várost csak majus 13dikán foglalták el a törvénytörő seregek, s a legutolsó tudósítások elindultakor még mindegyre azok kezeiben is volt. Andrea, a főkormányzó azonban a brazilai kormánytól mindedig semmi segílyt nem kapott, serege pedig a sok fáradság s baj által igen megtörődött, mi miatt méltán félhetni, hogy magát huzamos ideig nem fogja tarthatni. — Midőn a város a zendülők kezébe jutott, mintegy 300 ezer font sterlingnyi angol tulajdon vala benne, mellyet a győztesek elrablottak. E miatt a tulajdonosok, kárpótlási kérelmeikkel Palmerston lordhoz folyamodtak, hogy ezt a brazilai kormánynak előterjessze. De a közbenjárás sikeréről még mindedig semmit sem hallhatni. — A tudósító épen nem kételkedik, hogy e haladék azon egyetlen kár, melly a nevezett tulajdonosokat érendi, mert a brit kormány bizonyosan kárpótlásra fogja szólítani a brazilait s ha szükség leend talán szorítani is. —

Buenos-Ayresből jul. 12ig terjedő lapok érkeztek Jun. 30án véres útközet történt Rio Grande tartományban a brazilai kormány 700 főnyi serege s a lázongók bizonyos Gonsalves által vezérelt, csapatja között. A kormány embereit nagy veszteséggel visszavették, s legyőzték. Két brazilai kisebb hajó a győztes fölkelők kezébe jutott, egy másik pedig partra hajtattott. Azonban Puerta Alegre őrsége egy csoport német gyarmatos által segítve a zendítő párti hatóságot letette, s helyébe a kormány által kinevezett elnököt kiállította ki. —

Gabonaár Pest s vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs	készler.	roz	árpa	zab	kukur.	köles
sept. 30án Pozsony	100—75	—	52—46	48—44	37—34	—	—
„ 30án Soprony	112—82	—	62—56	58—53	50—36	100—85	—
„ 30án N. Szomb.	93—82	—	44—40	38—36	30—28	—	—
„ 30án Temesvár	80—67	—	58	44	38	69	—
oct. 3án Beszterczel	108—87	—	61—58	59—50	28—26	—	—
„ 7én Eger	92	70	58	53	36	80	—
„ 11én Pest	110—86	73—60	56—50	58—54	40—36	93—80	—

Pénzkelet: oct. skán: 5 pCtes: 102 9/16; — 4 pCtes: 100 1/4; — 3 pCtes: 74 — 1820iki: 222 5/8; — 1821iki: — 137 1/2; — 1834iki: — 569 3/8; — udv. kam 2 pCtes: — 53 1/2; Bankrészevény — 1337

Dunavizálás: october 9ken 4 10' 6" 10ken 4 9' 9" — 11ken 4 9' 9" 12ken 4 6' 0"

Heckenast Gustáv könyvárosnál Pesten,
ujjonnan megjelent 's találtak:

A' M A G Y A R
HÁZI - BARÁT.

EGY KÖZHASZNÚ HÁZI 'S GAZDASÁGI KALENDÁRIOM

1837 közönséges évre.

NEGYEDIK ÉV. — Boritékba kemény táblába kötve, írópapirossal közbenrakva
1 for. ezüst pénzben.

Oktató és mulattató közhasznú

FILLÉRKALENDÁRIOM

minden rendű Olvasók' számára

1837-dik esztendőre.

Negyedrétben, a' tárgyakban előforduló sok belényomtatott képes látványokkal és szép
boritékban közbenrakott írópapirossal ellátva békötve 30 kr. pengő pénz.

F O L Y V Á S T T A R T Ó

Mezei-és Kertikalendárium

v a g y :

Mit kell a' józan Gazdának az esztendő minden hónapjaiban, mind belső,
mind külső gazdasága körül haszonnal végezni és tudni? — Kiadá egy Mezei Gazda.

Második Kiadás. — Boritékkal kemény táblába kötve 1 for. ezüst pénz.

Mindenkori tökélyes

Erdei- és Vadászati-Kalendárium,

mely az

Erdőszet és Vadászat körül

minden hónapban előforduló foglalatosságokat magában foglalja. A' Vadfák termesztésé-
nek oktatásával együtt, azoknak különféle tulajdonságaikról, mülegi-gazdasági és orvosi
hasznaiokról, 's a' legjelesebb vadakról; egy Halászati Kalendáriommal és sok más az Erdő-
szőknek és Vadászoknak, erdőt és vadászatot kedvellőknek való hasznos tárgyakkal együtt.
Nagy 4rétben egy szép vadászatot képező köre metszett táblával kemény táblába kötve 1 for. p. p.

TERMÉSZET HISTÓRIA GYERMEKEK⁹

SZÁMÁRA.

Raff György Keresztely,

Göttingai Oktató' eredeti kiadása után készült második magyarítás.

Tizennégy színezett Táblával 's egy Címképel.

Kassán, 1835. Nagy 8-ad réthben csinos borítékba kötve 3 for. 30 kr. ez. pénzben.

Mezei gazdaság'

Kézikönyve.

Irtta **BURGER JANOS,**

Orvos Doctor, cs. kir. gubernialis Tanácsnok, a' tengerparti telek-elintézés tartományi biztosságánál Referens, a' brüni, görzi, grätzi, klagenfurti, laibachi, müncheni, prágai 's bécsi mezei társaságok tagja.

Fordította

SZÖLLÖSI CSICSERI ELEK,

több uradalmak' nyugalmazott kormányosója.

Kassán, 1835. 2 kötet nagy 8-ad réthben csinos borítékba kötve 4 for. ez. pénzben.

Franklin'

Arany kincses-ládátskája

vagy

U t m u t a t á s,

mikép lehet az ember munkás, okos, kedves, jómagabiró, rényes és boldog.

Mint az élet minden viszonyiban szerfelett hasznos, véneknek és ifjaknak, de különösen az elsőeknek, nélkülözhető tanácsadót, úgy ajánlja honfitársainak

S. J.

Kassán, 1836. 12. Csinos borítékba kötve 40 kr. ez. pénzben.

JACZINT, ZSEBKÖNYV. 1836.

Szerkeszte

KOVÁCS SÁMUEL

Eperjesen.

Kassán, zseb-formába egy kőmetsző nyomtatvánnyal. csinosan kötve arany metszéssel és tokba 1 ft. 30 kr. ezüst pénz.

EGÉSZSÉG-

KATHEKHIZMUSA,

vagy:

az egészség fentartására és késő vénység elérhetésére szolgáló

EGYSZERŰ SZABÁLYOK,

mellyeket minden rendű 's rangu személyeknek nem lehet elegendőképp ajánlani.

Szerkesztette

GRANVILLE A. B.

híres londoni Doctor.

A' harmadik kiadás után Angolyból Magyarba általtétetett.

Kassán, 1835. 8-ad réthben csinos borítékba kötve 40 kr. ez. pénzben.

Revisum Cassoviae.

Dohány Gyári Hirdetmény.

Midőn az alúlrít Rottenbiller Testvérek, — kik bizonyos idő óta a' volt Széna piatzon a' Reformatus templom, és a' két Arany Oroszlányhoz czimzett vendégfogadó közt lévő 98-dik számú házban Dohány és Burnot Gyárukat felálítván, ezen Gyár helyen az eladást is eszközölték — a' nagy érdemű Közönségnek, minden rendű Pártfogóiknak, és Vevőiknek az eddig nekik mutatott bizodalomért lekötelezett hálás köszönetiket teszik; szerentséltettnek ez úttal köz tudományá tenni: hogy Gyár műveiknek eladatása végett az Urak uttzájában Trattner-Károlyi házban az itt létező es. k. Pósta hivatal mellett boltot nyitottak légyen. — Kül országokban a' legnevezetesbb Gyárakban minden javításokat, tökéletesítést, de főkép a' Dohánnyal való czélerányos különös bánás módját tulajdonokká tévén, ön Tapasztalásaik szerént ezt itt mivelvén, képesek ezen Gyár szerekkel a' nagy érdemű Közönséget ellátni, részint minden tiszteletű Vevők' illendő kivánságainak megfelelni, nevezetesen pedig a' legjobb nemű burnotokkal szolgálni, melly fajak méltán minden' kül-országon gyarált, és elhíresedett burnotokkal felérnek.

Bátorkodnak tovább az alúlrítak a' nagy érdemű Közönségnek Gyáruk műveit, mellyek között az ugy nevezett Marino, és Parisi Rappee burnot nemek különös figyelmet érdemlettek, ajánlani és egyszersmind azon megjegyzést tenni: hogy minden tiszteletű Vevők mind az ujjabb felnyitott boltjában az alúlrítaknak az Uri uttzában, mind pedig Gyárukban a' Széna piatzon nagy 's kitsinyben a' legrendesbb, oltsóbb, illendőbb és sebesebb módon leendő Gyár műveik kiszolgáltatására számot tarthatnak, és hogy az alúlrítaknak minden iparkodása oda czélzand, hogy az eddig nyert bizodalomra nagyobb mértékben is érdemessek lehessenek.

Rottenbiller testvérek.

erdél
az er
tatott

kanc
a' sz
neme

és m
nok
nyálk
a' sz
lovic
's jó
Bács
és b
ki b

bánt

oct.
a' ví
nagy

li st
ifjak
közé
becs
el; c

tást
ló, m
jibar
kiván
vetk

bul
nyos
miák
's als
18½
18½
18½
18½
véle
szám
nith
pott

elité
tett
tett
itélé
ezek
utjá
67,
dett
zolt

teké
itélé
ján
vég
kos
szám
tak

mas
szó
triá
és
tott
gibl
zés
5 é
alat
ség
a' r

